

G A Z E T A L W O W S K A.

Wychodził we wtorek, czwartek i sobotę. Co niebotę dotychczas jest arkusz Rozmaitości, plansza ku politykowi i zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Rozmaitościami na kwartał, dla odbierających w samym Lwowie 4 ar. 48 kr., na pocztą do Lwowa 5 ar. 12 kr., na wszelkich innych pocztach 5 ar. 36 kr. m. konw. Prenumerata półroczna wynosi dwa razy tyle co kwartalna.

Dotychczas do Gazety Lwowskiej obejmuje doniesienie urzędowe i prywatne. Za umieszczenie w Dodatku pisał się od wiersza w pół kolumnie (drukem garnont) za pierwszy raz 3 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 i 2 kr. mon. konw. Za większe litery pisał się wedle tego, ile na wyszczególniony druk obrachowane miejsce zajmie. Redakcja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Czwartek

N^{ro} 75.

27. czerwca 1844.

Przegląd artykułów.

Wiadomości zagraniczne: Anglija: Jeszcze o pobycie Cesarza rossyjskiego. — Pertraktacja procesu O'Connella do izby wyższej już odesłana. — Lord Aberdeen w izbie wyższej, o stosunkach nieprzyjacielskich między Francją a Państwem Marokańskiem.

Francya: Konferencya posła amerykańskiego z Guizotem w sprawie państwa Texas. — Hwastyja kolei żelaznych we Francyi. — Blizki odjazd księcia Joinville do Toulonu.

Multany: Panujący książę emancypuje wszystkich cyganów w swoich dobrach.

Wiadomości handlowe i przemysłowe: Z Tarnowa. — Z Nowego Sącza. — Z Ołomuńca. — Z Wrocławia. — Z Londynu.

Dotatek nadzwyczajny.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Wielka Brytanija i Irlandyja.

Dziennik *Times* wychwała uprzejmość, jaką Cesarz rossyjski podczas swego pobytu w Anglii okazywał nawet ku najniższemu osobom, z którymi jakkolwiek miał styczność. I tak np. w Windsor prosił stojącego na straży żołnierza, aby mu pokazał swój tornister, przypatrzył się dokładnie wszystkiemu, co w nim było, rozmawiał niejaki czas z żołnierzem, a później przysłał mu piękny podarunek. Z urzędnikiem policyi, który miał na piersiach medal z pod Waterloo, rozmawiał podobnie przez niejaki czas o bitwie. Dary, które Cesarz wszędzie rozdawał, były równie liczne jak i znaczne.

Pisma londyńskie z dnia 12go b. m. donoszą, że Jego Mość Cesarz rossyjski podczas swego odjazdu ze stolicy angielskiej, przysłał każdemu z pierwszych sześciu lordów dworu królowej przepyszną swym wizerunkiem i brylan-

tami kameryzowaną tabakierę. Takież sam podarek otrzymali koniuszowie, którzy temu mordercy towarzyszyli.

Jego królewiczowska Mość Henryk książę holenderski przybył dnia 11. z zostającą pod jego rozkazami na Śródziemnym morzu eskadrą, złożoną z trzech fregat i szoneru do Devonport, a nazajutrz wysiadł na ląd.

Z Dublina pod dniem 11. czerwca donoszą: »Pertraktacja długiego procesu stanu, co się tyczy Dublina i sądu sprawiedliwości *Queensbench*, na teraz się skończyła, a reszta pertraktacji odbędzie się podobno w londyńskiej izbie wyższej. Wczoraj zrana oświadczył pan O'Loghlen przed sądem *Queensbench*, że rzecznicy osadzonych nie mają nic do przedłożenia na zarzuty korony przeciw podanej do sądu sprawiedliwości, reklamacyi; poczem sąd sprawiedliwości powtórzył dawniejszą swą decyzję na korzyść Korony i tym sposobem sprawę tę co do Dublina podobno na zawsze zakończono. — Miejscowe władze wydały ścisły rozkaz, aby wszystkim osobom noszącym *guziki repealistów*, które teraz są w modzie, zabroniono wstępu na dziedzińiec palacu, jakoż stojący na straży żołnierze wydalili już z tamtąd bez ceremonii kilka osób. Adres tu-tejszej miejskiej rady doręczyła dziś agitatorowi deputacyja w gali, na której czele był lord major. — Słychać, że w Bilturbet w hrabstwie Cavan, między oranżystami i repealistami przyszło do bójkki; mówią, że wojsko musiało się wdać w tę sprawę i dało ognia, przez co jeden z repealistów śmiertelnie ranionym został.

Izba wyższa. Posiedzenie dnia 13go czerwca. Ostatnie wypadki w francuzkich posiadłościach Afryki, z których między Francją a państwem marokańskiem podobno wyniknie wojna, nie mogą dla Anglii być obojętne, jakoż margrabia Clarendon zażądał dziś od ministrów dokładnego oświadczenia o zachowaniu się angielskiego rządu naprzeciw tam-

tejszym wypadkom. Pytanie jego dotyczyło się następujących punktów: najpierw, czy szanowny lord (minister spraw zewnętrznych) może powiedzieć izbie, iż wykonana z Hiszpanii wyprawa za namową francuzkiego rządu przedsięwzięta została; powtóre, ażali istotnie między Francją a państwem marokańskiem rozpoczęły się kroki nieprzyjacielskie, a potrzebie, ażali Jój król. Mości konsulowie przy wybrzeżach Berberyi użyli wszelkich środków, jakie tylko były w ich mocy, do zapobieżenia tym zaczepkom? Ma on te kwestyje za bardzo ważne, najprzód dla zobowiązań, jakie Anglija ma naprzeciw państwu marokańskiemu, a powtóre dla przyjacielskich Anglii z państwem marokańskiem stosunków, które tamtejszy Cesarz ciągle jak najgorliwiej utrzymywał.

Lord A b e r d e e n: Milordowie, będę się starał dać dostateczną odpowiedź na te trzy mojego szanownego przyjaciela zapytania. Najprzód muszę go zapewnić, iż żadne wykonywanie jakiegokolwiek bądź władzy lub wpływu nie zdaje mi się być pożądanym i pożytecznym nad usilność zapobiegania wśród wszelkich okoliczności w którejkolwiek bądź części świata ponawianiu się kroków nieprzyjacielskich. Niedosć na tém, że my wszelkiemi sposobami, jakie się tylko z honorem narodowym i z naszymi istotnymi korzyściami zgadzają, utrzymujemy pokój, lecz my powinniśmy także jak najusilniej starać się przywrócić go tam, gdzie jest zerwany; my powinniśmy nieszczęściu wojny w każdej części świata zapobiedz. Muszę tu nadmienić o sporze między Sardynią a Tunetem, by okazać, że my byliśmy pośrednikami do utrzymania pokoju między dwoma państwami w chwili, w której ten pokój mocno był zagrożony, i w której skutki z naruszenia go byłyby mogły bardzo wielkie nieszczęście wywołać. Nie mogę się oddawać obawie, chociaż ją wielu podziela, że nasze interesa na Śródziemnym morzu z powodu zmniejszenia naszej tamtejszej floty na niebezpieczeństwo są wystawione, gdyż sądzę, że tamtejsze państwa o bytności tejże floty powątpiewać nie będą. Spór między Hiszpanią a państwem marokańskiem trwał już od dawna. Szanowny mój przyjaciel nie dobrze jest zawiadomiony, utrzymując, że li tylko jeden wypadek — stracenie hiszpańskiego konsularnego ajenta — było przyczyną tegoż sporu; już od dawna wprzódby zachodziły tam z obu stron zażalenia, i zdaje się, że takowe ugruntowane jeszcze bardziej przez pomieniony wypadek, rząd hiszpański do stanowczych kroków

spowodowały. Nie będę wchodził w bliźsze roztrząsanie słuszności tych zażeń, które tak mocnymi się stały, że bezpośredni krok nieprzyjacielski wywołały. Ale szanowny mój przyjaciel utrzymuje, iż terażniejszy stan Hiszpanii nie dozwala wierzyć, aby rząd hiszpański bez obojej pomocy i namowy takową wyprawę przedsięwziął, ja powinienbym sądzić, iż szanowny mój przyjaciel zna dostatecznie Hiszpanię, aby był przekonany, że tam się nie dzieła podług zdań, które w tym albo w jakim innym kraju panują. Pomieniona wyprawa przeciw państwu marokańskiemu była bezwątpienia nie samą kwestyją hiszpańską; jednakże rzecz ta była w Madrycie tak przed angielskim jak i francuzkim posłem zupełnie utajona, jakoż obydwaj posłowie dotąd nie wiedzieli o niczem, aż pokąd rząd hiszpański nie ogłosił swego zamiaru. Gdy rzeczy były do tego stopnia już posunięte, Cesarz marokański, który w Anglii pokłada zaufanie, oznajmił angielskiemu rządowi, iż życzy sobie naszego pośrednictwa, by tę kwestyję w spokojny sposób zagodzić. W tymże samym czasie zaproponował nasz poseł hiszpańskiemu rządowi, aby do tego zamiaru naszych dobrych władz użył; a ambasador francuzki — gdyż chcę okazać, że i rząd francuzki nie ma także innych zamiarów — połączył się jak najściślej z posłem angielskim w nakłanianiu rządu hiszpańskiego do uległości. Gdy więc oba mocarstwa przyjęły nasze pośrednictwo, przeto sądzę, że w słuszny i rozsądny sposób kwestyją pod względem sporu między Hiszpanią a państwem marokańskiem załatwił. Szanowny mój przyjaciel pyta następnie, ażali między Francją a państwem marokańskiem nie zaszły już kroki nieprzyjacielskie? Gdyby szanowny mój przyjaciel był mnie o to pytał wczoraj, byłbym mu odpowiedział, że nie tylko iż żadne nie zaszły kroki nieprzyjacielskie, ale że się ich nawet podług wszelkiego prawdopodobieństwa spodziewać nie należy. Chociaż więc teraz bez wątpienia zaszła mała utarczka, jednakże mam jeszcze niezawodną nadzieję, że po niej nic takiego nie nastąpi, coby wojną nazwać można, a to z tego powodu, że zgromadzoną przez Cesarza marokańskiego na granicy francuzkiej zbrojną siłę zmniejszono ostatnimi dniami przed stoczeniem potyczki więcej niż o połowę. Rząd francuzki i francuzkie władze w Algierze były tym wypadkiem tak zdziwione, jak każdy mieszkaniec w tamtejszym kraju. Prawda, że Maurowie pomimo zmniejszenia swoich wojsk były zaczepną stroną; widać oczywiście, że pomienioną utarczką wywołał fanatyzm małego oddziału konnicy,

która się do wojsk francuzkich bardziej z ciekawości niż z jakiej innej pobudki przybliżyła. Utarczka ta była nieznaczna, gdyż nie zraniono więcej jak tylko 25 ludzi. Niech szanowny mój przyjaciel zawierzy tylko zdrowemu rozsądkowi Francyi, a ja nawet sądzę, że istotnie zawiorza, gdy mówi, że Francya w tych stosunkach, w jakich się z państwem marokańskiem znajduje, żadnej wojny z tém cesarstwem nie pragnie. Dla tego sądzę, że się możemy spodziewać dalszego istnienia tych, aczkolwiek niekoniecznie przyjaznych, to przynajmniej spokojnych stosunków między Cesarzem marokańskim a rządem francuzkim. Powiem jeszcze szanownemu przyjacielowi memu, że dotychczas nie otrzymał żadnego doniesienia o ogłoszeniu świętej wojny, i sądzę nawet, że takiego ogłoszenia wcale nie było. Gdyby taka wojna istotnie wybuchnąć miała, tedy o fanatyzm Maurów rozbiłyby się wszelkie usiłowania zapobieżenia jej. A że ja znam zamiary obudwóch rządów, tedy nie spodziewam się, aby stoczona utarczka pociągnęła za sobą ważne skutki. Co się dotyczy trzeciej szanownego lorda kwestyi, tedy zareczam, że wszelkie pogłoski o zaniedbaniu powinności naszych konsulów są bezzasadne.

Francya.

Z Paryża dnia 13. czerwca. Pan Ring, nowo-mianowany poseł Stanów Zjednoczonych Ameryki północnej przy naszym dworze, oddał wczoraj rano panu Guizotowi pierwszą urzędową wizytę, dla przedłożenia mu swego wierzynelnego listu z prośbą o posłuchanie, na którémby Królowi Francuzów takowy mógł doreczyć. Pan Ring miał z panem Guizot bardzo długą konferencyję, która, jak słychać, dotyczyła się wcielenia państwa Texas do Stanów Zjednoczonych. Francya wezwana jest do odgrywania bardzo ważnej roli w tej kwestyi, która zagraża jawnym zerwaniem pokoju między Meksykiem a Stanami Zjednoczonymi. Ponieważ Francya zamysła posłać flotę do Meksyku, aby dla własnych swych zażeń wyjednać posłuchanie, przeto nagłe pojawienie się francuzkiej floty przed Veracruz może zupełnie zwichnąć projekt prezydenta Santany, który z bronią wręku zamyslił przeszkodzić rzeczonemu państwu Texas wcieleniu. Słychać więc, że prezydent Tyler dał panu Ring zlecenie, aby jak najprędzej posłać francuzkiej floty do wód meksykańskich przyspieszył. Aczkolwiek Anglija ma największy interes przeszkodzić wcieleniu państwa Texas, jednakże gabinet

tuileryjski jest urzędownie zapewniony, że opór angielskiego rządu przeciw wykouaniu tego projektu na tém się tylko ograniczy, iż protestacyję meksykańskiego rządu w Wasyngtonie wspierać będzie. Stanom Zjednoczonym powinno najszczególniej na tém zależeć, aby będącą w mowie protestacyję w ten sposób ułożyć, by bez uciekania się do jawnych kroków nieprzyjacielskich, w drodze dyplomatycznych układów można załagodzić spór między Santacruz a Wasyngtonem. A to zależy teraz najszczególniej od Francyi. Jeżeli takowa zechce przeciw meksykańskiemu rządowi, energicznie wystąpić i posłać do Veracruz znaczną siłę morską, do czego jest teraz najlepsza pora, tedy rząd meksykański nie odważy się wdawać w podwójną walkę z Francją i Ameryką północną. Przy dobrem porozumieniu, jakie zachodzi między Francją a Ameryką północną, musi Santana zawsze obawiać się, aby obydwa te narody przeciw Meksyku się nie połączyły; przeto powściągnie się on ile możności w swojej protestacyi przeciw temu wcieleniu państwa meksykańskiego, i całą tę kwestyję ograniczy na posyłaniu not urzędowych. Tyle tylko słychać, iż gabinet francuzki postanowił uczynić z swojej strony wszystko, co tylko będzie mógł, dla zapobieżenia wojnie między Meksykiem a Ameryką północną, gdyż tu nadarza mu się pożądana sposobność wyjednania dla francuzkiego wywozowego handlu tak od meksykańskiego jak i północno-amerykańskiego rządu bardzo ważnych korzyści.

Kwestyja o kolei żelaznej jest teraz prawie wyłącznym przedmiotem polemiki dzienników francuzkich. Nie mogą się zgodzić względem głównego punktu: Czy ustawa z d. 11. czerwca 1842 ma być zatrzymana i wykonywana, czyli też należy ją znieść i w niepamięć puścić? Czy ma rząd działać spólnie z towarzystwem akcyjonaryjuszów przy zakładaniu siatki kolej żelaznych, czyli też ma sam na siebie wziąć całkowite założenie takowych i tylko dochody z nich w dzierżawę puścić? Czynią teraz różnicę między towarzystwami finansowemi a dzierżawczemi. Na posiedzeniu izby deputowanych dnia 12. czerwca mówili dwóch ministrów, panowie Duchatel i Lacave-Laplagne za pierwszemi, podczas gdy deputowani: Muret de Bort i Gouin zasprawą ostatnich głos zabierali. Z dzienników ujmuje się *Journal des Debats* za zatrzymaniem ustawy z roku 1842; *National* zaś przytacza niezliczone powody na poparcie swego twierdzenia, że interea kraju wymaga, ażeby towarzystwa akcyjonaryjuszów zupełnie wyłączono, i żeby rząd

własnym kosztem zakładał koleje żelazne. *Journal des Debats* mówi: »My nie znamy żadnej średniej drogi: jeżeli chcemy mieć wiele kolej żelaznych; — jeżeli mamy usłuchać prawości i słuszości, które nakazują, aby wszystkie wielkie przestrzenie kraju otrzymały koleje; jeżeli mamy się powołać do zasad zdrowej polityki, która się głośno domaga, aby dłużej już nie zwlekano zaprowadzenia nowych dróg komunikacyjnych, — które dla wszystkich wolnych narodów stały się narzędziami potęgi i pomysłowości; tedy środek do osiągnięcia tego celu, można znaleźć tylko w połączeniu wszystkich sił narodowych; państwo powinno się połączyć z reprezentantami przemysłu prywatnego, aby tak olbrzymie przedsięwzięcie, jakim jest wielka siatka kolej żelaznych do skutku przyprowadzić. Izby nie mają innego zadania, jak tylko to, aby przedsięwzięciem wymierzyć przynależne korzyści za ofiary, jakie przy operacji ponieść wypadnie, jeżeliby jazda kolejami żelaznymi przez jakowy niespodziany wypadek zatamowana została. A jeżeli będą obstawać przy tém, ażeby rząd dla kolej żelaznych wszystko uczynił, tedy nic innego nie pozostanie, jak tylko znacznie zmniejszyć zaprojektowaną sieć kolej żelaznych, albo też departamentom, które jeszcze nie mają kolej żelaznych a płacą za to, aby inne departamenty je otrzymały, przynależne wynagrodzenie odmówić.

Izba deputowanych dnia 12. czerwca głosowała na zażądane przez rząd pięćdziesiąt cztery miliony franków dla założenia kolei żelaznej między Tours i Bordeaux, to jest na przestrzeń kolei żelaznej z Paryża ku granicy hiszpańskiej.

Na wczorajszym posiedzeniu izby deputowanych minister robót publicznych, pan Dumon czytał obszerną rozprawę o systemie spółdziałania państwa z towarzystwami akcyjnymi przy zakładaniu kolej żelaznych. Dziś odrzuciła izba zaproponowaną przez pana Muret de Bort poprawkę, na korzyść systemu budowania całkiem kosztem rządowym kolejkami żelaznych.

Korespondencyjne wiadomości z Paryża pod dniem 14. czerwca donoszą: Zdaje się, że odjazd księcia Joinville wyznaczony był już na 12go, ale że rząd otrzymał doniesienie, przezco się ta podróż o kilka dni spóźniła. Słychać, że liczba wojsk marokańskich z każdym dniem wzrasta, i że ministrowie naradzali się przez dwa dni nad kwestyją, czy nie byłoby lepiej zaprojektowane do wybrzeży marokańskich krążenie w formalną blokadę, albo nawet w nieprzyjacielską demonstracyję zamienić.

Zresztą sądzą powszechnie, że książę między 18. i 19. b. m. odjedzie do Toulonu, i że także z zachodnich wojennych portów przyłączy się jakowy okręt z odpływającą dywizyją, gdyż wojenny parostatek *Pluton* zabrał już na swój pokład w Havre pakunek pomienionego księcia.

Słychać, że jeden z adjutantów królewskich odjechał z osobną misyją do Cesarza marokańskiego.

Multany.

Dziennik *Pszczola multańska* z dnia 4. (16.) czerwca nr. 44. donosi z Jassy co następuje: »Na mocy brzmienia ustawy dotyczącej oswobodzenia tak koronnych jak i klasztornych Cyganów, wyraziło jeneralne zgromadzenie nadzieję, że ten akt sprawiedliwości znajdzie odgłos w uczuciu właścicieli dóbr. *) Książę panujący, powodowany zasadami ludzkości dał z siebie najpiękniejszy przykład i zatwierdził teraz dokumentem autentycznym emancypacyję wszystkich Cyganów, którzy się w jego dobrach znajdują. A więc ci poddani stanowią teraz klasę wolnych ludzi, odtąd tychże samych praw używać będą ich następcy, i będą pełnić także same obowiązki, jak multañscy właściciele. Rada administracyjna zadecydowała oprócz tego, że rodziny wezwane do używania tego dobrodziejstwa, przez ośm lat następnich, zaczawszy od dnia oswobodzenia, będą uwolnione od wszelkiej daniny i od opłacania rządowi wszelkiego gruntowego podatku, a po upływie tego terminu będą opłacać tylko połowę tego podatku, który dla kolonistów jest zastrzeżony.«

WIADOMOSCI HANDLOWE I PRZEMYSLOWE.

(Z korespondencyi prywatnej.)

Z Tarnowa, dnia 23. czerwca. Lubo z ziemy na liche zanosilo się urodzaje, jednakże później zboża, a szczególnie oziminy bardzo się poprawiły. Dopiero od trzech tygodni w skutek ciągłej posuchy, która szczególnie żytą zaszkodziła, z gruntów piaskowych mało sobie obiecywać można; lecz na szczęście mamy jeszcze dawniejsze zapasy tego ziarna. Z resztą pszenica i inne zboża dość dobrze obiecują. Ceny targowe są teraz takie: korzeo pszenicy 3 zr. 10 kr., żyta 2 zr. 9 kr., jęczmienia 1 zr. 38-kr., owsa 1 zr. 5 kr., grochu 2 zr. 27 kr. — Okowita poszła cokolwiek w górę, garniec Ostopiowej płacą teraz po

*) Obacz Gazetę Lwowską nr. 32.

22 do 23 kr. m. k., i jest nadzieja że jeszcze bardziej się podniesie, ponieważ w Morawii, Czechach i Austrii gorzelnie przestały już rościć, a zapasów wielkich nie ma.

Bardzo znaczne transporta pszenicy, żyta i jęczmienia idą z naszych okolic codziennie do Wadowic i Białej. — Woly robocze bardzo podrożały i trudno ich dostać, gdyż właściciele dóbr w przeszłym roku bardzo wiele bydła na wypas obrócili.

Z Ołomuńca. Targ na woly dnia 19. czerwca.

Przed targiem sprzedali: 1) Leib Amster, z Czerniowiec, 221 sztuk; 2) Leib Berber, z Czerniowiec, 200; 3) Berl Krakauer, z Galicyi, 100; 4) Abraham Brecher, z Jagielnicy, 119; 5) Tenże sam, 97; 6) Petrowicz, z Galicyi, 230; 7) Marek Brill, z Brzeżan, 114; 8) Mądryk, z Cieszyna, 100; 9) Tenże sam, 160; 10) Marek N., z obwodu kołomyjskiego, 200; 11) Marek Kria, z Brzeżan, 120; 12) Berl Krakauer, z Galicyi, 100; 13) Izak Liebermann, z Rawy, 100; 14) Mojżesz Michel, z Żurawna, 125; 15) Hersz N., z Chodorowa, 70; 16) Leiser Fichmann, z Żurawna, 86. — Ogółem 2142

towisk, 80. — Małemi partyjami 656. — Ogółem 1295.

K u p i l i :	sztuk	Cena jednej pary w w. w.		radasz	Z tych para ważyć mogła
		zr.	kr.		
Stado Nr. 1. do Lundenburga	30	275	—	—	8
Stado Nr. 2. do Berna	71	313	—	—	9 1/4
Stado Nr. 3. małemi partyjami sprzedano					
Stado Nr. 4. do Berna .	60	280	—	—	8 1/2
Stado Nr. 5. detto	62	255	—	—	7 1/2
Stado Nr. 6. po części małemi partyjami sprzedano					
Stado Nr. 7. do Berna . .	80	312	—	3	9 1/4
Stado Nr. 8. detto	80	340	—	—	10
Małe partyje sprzedano.					

Z przypędzonych w tym tygodniu 3437 wołów, sprzedano przed targiem z drogi dla Pragi i Wiednia 2142 sztuk, a na naszym targu było tylko 1295 sztuk średniej jakości, które też za odpowiednie ceny sprzedano, z małym wszakże wyjątkiem, gdyż Wiedeń i Praga zaspokoiły dostatecznie swe potrzeby z znacznego zakupu przed targiem. — Uderzy to zapewnienie jednego, iż w sprzedaży przed targiem w podaniu tabelarnym, ceny pary wołów ze stada nra 8 i nra 9 są równe, to jest 390 zr., gdy tymczasem waga bardzo się różni, gdyż parę wołów ze stada nro. 8 podajemy jako ważącą 13 cetnarów, zaś ze stada nro 9. jako ważącą do 10 1/2 cetnarów. Atoli ta różnica zniesie się przez to wyjaśnienie, że dwa te stada, pierwsze nabyte od pana Stoneckiego w ilości 100 sztuk, a drugie od barona Ronopki w ilości 160 sztuk, były w jednym ręku handlarza Mądryka i razem jako jedno stado z 260 sztuk sprzedane zostały, chociaż jakość była bardzo różna. Co do tego drugiego stada, i to jeszcze winniśmy dodać, że ono właściwie składało się z 170 wołów, lecz wybrakowano 10 sztuk i sprzedano oddzielnie po 125 zr. w. w. sztukę.

Na przyszły tydzień ma być do 5000 wołów przypędzonych.

K u p i l i :	sztuk	Cena jednej pary w w. w.		radasz	Z tych para ważyć mogła
		zr.	kr.		
Stado Nr. 1. do Wiednia	216	385	—	5	11 1/4
Stado Nr. 2. detto	196	380	—	4	11
Stado Nr. 3. detto	100	380	—	—	11 1/4
Stado Nr. 4. detto	114	337	30	5	10 1/2
Stado Nr. 5. detto	94	325	—	3	9 1/2
Stado Nr. 6. detto na wagę, cetnar po 38 zr. w. w.					
Stado Nr. 7. do Wiednia	107	350	—	7	10 1/4
Stado Nr. 8. do Pragi.	100	390	—	—	13
Stado Nr. 9. detto	155	390	—	5	10 1/2
Stado Nr. 10. detto	190	360	—	10	9 1/4
Stado Nr. 11. detto	115	350	—	5	10 1/2
Stado Nr. 12. detto	100	340	—	—	11 1/4
Stado Nr. 13. detto	98	305	—	2	9 1/2
Stado Nr. 14. detto	122	359	—	3	10 1/2
Stado Nr. 15. detto	65	315	—	5	9 1/2
Stado Nr. 16. detto	85	300	—	1	9 1/2

Przypędzili na targ: 1) Szmul Körbel, z Lubaczowa, 68 sztuk; 2) Hersz Hateshek, z Radłowic, 121; 3) Mojżesz Kohn, z Hanowic, 50; 4) Jakób Drobik, z Kobylanki, 77; 5) Felix Zwoliński, z Brzostka, 70; 6) Izrael Bokshorn, z Tarasówki, 76; 7) Jos. Blatt, z Galicyi, 97; 8) Hersz Welkes, z Lu-

N Nowego Sącza dnia 22. czerwca. Zasiwy ozime i jare pięknie w naszej okolicy wyglądają i dobre obiecują zbiory. Rozpoczęty właśnie zbiór siana i koniczyny także za obfity uważać można. Mimo tak dobrych widoków zboże trzyma się u nas w cenie, a to z powodu znacznych wywozów w okoliczne góry. Te-

raz płacą za korzec pigknój pszenicy 3 zr. 24 kr., żyta 2 zr. 36 kr., jęczmienia 2 zr., owsa 1 zr. 12 kr. m. k. — Okowitęj, lubo mało w tym roku za granicę wywieziono, zapasy przecie poszczuplały, a wartość podniosła się przy chęci nabywania: za garniec 30stopniowej okowitęj dają teraz po 24 kr. m. k. — Potaż słabo idzie w handel, albowiem w miejscu produkcyi drogo zań żądają, a w Wrocławiu (dokąd bywa wysyłany) nie znajduje teraz pokupu.

Z Wrocławia, dnia 15go czerwca. Pokup wełny jest u nas ciągle żwawy, a jeżeli z powodu niedawnoco odbytego jarmarku nie jest tak bardzo znacznym, to przecież zawsze więcej po dziś dzień interesów się odbywa, aniżeli w innych latach o tę porę się zdarzało. W przeszłym tygodniu kupcy zawitali do nas po jarmakę poznańskim po raz drugi, i dużo wełny zakupili: także kilku Anglików zostało się jeszcze od naszego jarmarku i zakupili znaczne partyje wełny polskieij i szląskieij. Zapasy nasze bardzo się przezto zmniejszyły; atoli codziennie dostajemy nie małe dowozy z Polski i Rossyi; a dla dwóch znacznych domów handlowych przyszło tu do 6000 cetnarów wełny w Polsce zakupionęj. Kupcy ubiegają się bardzo za wełną jagnięcą i z odeszłych owiec, i za te gatunki ofiarują ceny od wielu lat niepamiętne. — Gdy zaś z jarmarków w Peszcie, Poznaniu, Landsbergu, Szczecinie, Dreźnie i Berlinie również dla handlu wełny pomyslnie dochodzą wiadomości, wnioskować ztąd można, iż nie wysilenie lub nierozwaga ze strony kupców, ale rzeczywista potrzeba spowodowała tak znaczny obrót. Jużto Anglija przyczyniła się do tego najwięcej, ale także i niemieccy fabrykanci i handlownicy nie małą przytem odegrali rolę.

(Preuss. Handl. Zeit.)

Z Londynu dnia 13. czerwca. Z powodu długo-trwającęj posuchy, zanosi się w Anglii na nieurodzającęj pszenicy i owsa; także i zbiór pszenicy będzie podobno mniej niż średnim. Z powodu zasiania nadzwyczaj wielkieij po-

wierzchni pszenicą w roku 1842, zebrano tego ziarna bardzo wiele w roku przeszłym, ale jakość okazała się dość lichą. I dla tego ceny trzymają się od ośmiu miesięcy wcale nizko, i stan taki potrwa podobno tak długo, aż już z niejaką pewnością o tegorocznych zbiorach sądzić będzie można. W skutek nizkich cen pszenicy i wysokiego cła, ceny na stałym lądzie a nadewszystko w portach bałtyckich, musiały także bardzo pospadać; a skoro to nastąpiło, wzięto się do kupna, i niezawodną jest rzeczą, iż w portach Morza Bałtyckiego i Śródziemnego bardzo znaczne porobiono zakupów, ale po cenach wcale nizkich. Ani wątpić, że Anglija nie mając z przeszłorocznych zbiorów jak tylko liche ziarno, potrzebuje piękniejszego, które skoro tylko dostanie się do portów angielskich, idzie zaraz na potrzeby konsumcyi. Znaczniejsi i w wzajemném porozumieniu działający kupcy zbożowi angielscy, wszelkich użyją sposobów, aby ceny pszenicy jeszcze przez pewien czas nizko utrzymać, gdyż z końcem tego miesiąca nietylko że z niejaką już pewnością będzie można o tegorocznych zbiorach sądzić, ale prócz tego da się też obrachować, ile Anglija będzie mogła dostać pszenicy z Kanady i z Kanady. Doniesienia o spodziewanych zbiorach w Kanadzie i sąsiednich Stanach Zjednoczonych Ameryki są nadzwyczaj obiecujące, a że Anglija płacić może tym krajom za pszenicę nie gotowizną lecz wyrobami fabrycznemi, ani wątpić, że zaopatrzy się ilo-
możności z tęg strony, i starać się będzie obojętne bez pszenicy z portów bałtyckich.

Rok ten zanosi się w Anglii na wcale niepomyślny, a jeżeli teraz już stan powietrza nie zmieni się na korzyść, to nawet nieurodzoju obawiać się można.

(Preuss. Handl. Zeit.)

TEATR POLSKI.

Jutro: (na dochę aktađu ubogich): *Górale Karpaccy*, dramat ze spiewami i tańcami we 3ch aktach, napisany przez Józefa Korzeniowskiego.

Do dzisiejszęj Gazety dotęczone jest (na oddzielnym półarkuszu) doniesienie literackie księgarni p. Miłkowskiego w Lwowie, Stanisławowie i Tarnowie.

Redaktor J. N. Kamiński. — Nakładem Spadkobierców Franciszka Krattera.

(Drukiem Piotra Pillera we Lwowie.)

(Dod. Nadzw.)

Dodatek nadzwyczajny do Nru 75. Gazety Lwowskiej.

2062

DONIESIENIA LITERACKIE, MUZYKALNE I ARTYSTYCZNE.

W księgarniach

JANA MILIKOWSKIEGO,

w e

LWOWIE, STANISŁAWOWIE I TARNOWIE

dostać można:

(Cena w monecie konwencyjnej.)

S y s t e m a t i s c h e
Darstellung des Medicinalwesens
in den deutsch-illyrischen, böhmisch galizischen und italienischen Provinzen des
Oesterr. Kaiserstaates
nach authentischen Quellen bearbeitet von
Dr. Joseph Müller,
k. k. Kreisphysiker zu Prag, Mitgliede der gelehrten Gesellschaften in Wien, Dresden, Würzburg,
Erlangen, Götting, Offenburg, Padua, Treviso, Bologna u. a. m.
2 Bände in 4 Abtheilungen gr. 8. (52 Bogen.) Preis 4 fl. C. M.

Es gebrach bisher der Oesterr. Literatur an einem Werke, worin die fast unabsehbaren Massen der k. k. Medicinalgesetze geordnet, die ihrer Natur nach vielfältigen, von Zeit- und Ortsverhältnissen abhängenden Sanitäts-Normen unter gemeinsame Gesichtspunkte gebracht, und die einzelnen Daten der Medicinalgesetzgebung zu einer organisch gegliederten Gesamtbildung vereinigt wären, welche die Gesetze nach ihrem wahren Geiste und in ihrer Wechselwirkung begreifen ließe. Die vorliegende Arbeit, welche alle diese Bedingungen vereint, dürfte daher die rege Theilnahme des Publicums um so mehr gewinnen, als der durch seine zahlreichen Abhandlungen über Gegenstände der Staatsarzneykunde rühmlichst bekannte Verfasser, theils durch seine vieljährige Physikat-Dienstleistung in mehreren k. k. Provinzen, theils durch eigens im Interesse dieses Werkes unternommene Reisen zur Bearbeitung des fraglichen Stoffes vorzugsweise befähigt war (andererseits auch außer einer kostspieligen von dem unbequemen Chronologischen Gesichtspuncte aufgefaßten, und lediglich für die Provinz Oesterreich berechneten Sammlung der Sanitätsgesetze und der hierauf basirten nur für Nieder-Oesterreich gültigen Werke von Hempel-Kürsinger und Dr. Jurtz kein anderes Werk dieser Art für die k. k. Staaten besteht).

Insbondere enthält der erste Band des obigen, dem k. k. Hofrathe und ersten Leibärzte Sr. k. k. Majestät Dr. Ritter von Ralman gewidmeten Werkes, die gesetzlichen Normen über den öffentlichen Medicinaldienst, namentlich über die Sanitäts-Referate bei den Länderstellen und Kreisämtern, über die medicinischen Facultäten, über Landes- und Kreis-, Districts-, Stadt-, Herrschafts- und Gemeinde-Ärzte und Wund-Ärzte, über die Bedingungen des Eintritts in den öffentlichen Medicinaldienst, über die Modalitäten der Besetzung staatsärztlicher Posten, über die allgem. Verhältnisse der Sanitätsbeamten während der Dauer des Dienstes, über die denselben während der

Dienstzeit zu Statten kommenden Genüsse (Gehalte, Tagelöhner, Fuhrkosten u. s. w.), über die denselben nach dem Erlöschen des Dienstverhältnisses, dann ihren Witwen und Waisen zukommenden Genüsse u. dgl. m.

Der zweite Band umfaßt gleichfalls in systematischer Ordnung, die Gesetze über die Gesundheits-Polizey mit erschöpfender Auffassung des Gegenstandes, wobey insbesondere bei den Gebärd- und Fingelanstalten, beim Heammenwesen, bei der Construction neuer öffentlicher und Privat-Gebäude, bei der Sanitäts-Vorsorge für Nahrungsmittel, Getränke, Ess-, Trink-, Koch-, Maß- und Wag-Geschirre, beim Giftthronel u. s. w., nebst den allgemein verbindenden Gesetzen auch auf die provinziellen Anordnungen Rücksicht genommen wurde.

Im dritten Bande wird die öffentliche Krankenpflege abgehandelt, besonders die Art der medicinischen, chirurgischen und thierärztlichen Studien, die Modalitäten der Diplomserwerbung, die allgemeinen Verhältnisse der ärztlichen, wundärztlichen und Veterinär-Praxis, der Gebühren-Maßstab hierfür, die Vorrechte der Sanitäts-Individen, das Pflichtenverhältnis derselben, das Facultätswesen der Aerzte, das Gremialwesen der Chirurgen, die Verhältnisse der Apotheker und Materialisten, die Gesundbrunnen und Badeanstalten, die Behandlung sporadischer Krankheiten, mit besonderer Beziehung auf erkrankte arme Findlinge, Arrestanten, Soldaten, Urlauber, Finanzwachen u. s. w., die Normen bei Epidemien überhaupt, bei der Pest, der Cholera und den Blattern insbesondere, die Vorschriften bei Viehseuchen, die Strafbestimmungen bei den einzelnen Arten der Uebertretung von Sanitätsgesetzen, die Einrichtung der öffentlichen Wohlthätigkeits-Anstalten, besonders der Krankenhäuser, der Kloster-spitäler, der öffentlichen und Privat-Irrenanstalten.

Als Anhang wurde die Armenordinationsnorm für Krankenhäuser und Bezirks-Krankenanstalten, so wie jene für Findlinge aufgenommen.

Der vierte Band enthält die Medicinal-Statistik der Oesterr. Staaten, wobey sämtliche Provinzen überhaupt, und deren einzelne Verwaltungsbezirke insbesondere rücksichtlich des Flächenraums, der Bevölkerung, der Art ihrer Zunahme, der Geburts- und Sterblichkeits-Verhältnisse, des endemischen Charakters, der Zahl der Aerzte, Chirurgen, Thierärzte, Apotheker und Hebammen, der Anstellung, des Gehalts und des Aufenthaltsortes öffentlicher Sanitäts-Beamten, der vorkommenden Kranken- und Wohlthätigkeits-Anstalten, der Gesundbrunnen u. dgl., nach den zuverlässigsten Daten abgehandelt werden.

Am Schlusse eines jeden Bandes kommt eine ausführliche Inhalts-Anzeige vor, nebst dem wurde zum bequemen Nachschlagen über die drei ersten Bände ein vollständiges alphabetisches Register beigegeben.

Die Arbeit ist klar, ohne Schwulst und Perioden-Unfug, ohne weitwendigen müßigen Wortkram, der Sache bis auf den Grund gehend, bündig und kernhaft, der Druck ist sehr correct und schön, das Papier ausgezeichnet, und der Preis von 4 fl. C. M. bei einer Stärke von 52 Bogen in gr. 8. gewiß äußerst billig gestellt.

Da das Werk als eine wahre Bereicherung der Wissenschaft angesehen werden kann, so steht die Verlagshandlung vielfachen Bestellungen von Seite der öffentlich angestellten und Privat-Aerzte, Chirurgen, Thierärzte, und Apotheker entgegen, wie den auch dasselbe für politische Verwaltungs-Behörden, Kreisämter, Magistrate, Distrikts-Commissariate, Pfleg- und Landgerichte, Domänen u. s. w. von höchster Wichtigkeit ist, wobei sich die Verlagshandlung nur noch die Bemerkung erlaubt, daß die Vorzüge des fraglichen Werkes auch allerhöchsten Ortes anerkannt wurden, indem Se. k. k. apost. Majestät laut Erlaß des hohen Oesterreichs-Kammereramtes vom 11. December 1842, Z. 2347, und vom 10. October 1843, Z. 1947, dasselbe der a. h. Privatbibliothek einzuverleihen, und dem Verfasser die wohlgefällige Anerkennung seines wissenschaftlichen Strebens wiederholt auszudrücken geruhten.

Der chinesische Thee, in Bezug auf Naturgeschichte und Diätetik.

Nach den neuesten Quellen dargestellt von **Ed. H. Weyda.**

Mit einer Abbildung. gr. 8. Brosch 36 kr. C. M.

Eine Monographie des Thees dürfte Vielen besonders in diätetischer Beziehung eine erwünschte Gabe seyn, besonders da der chinesische Thee schon längst keine Modesache mehr, sondern ein Bedürfnis der höheren Classen der Gesellschaft geworden ist.